

Мухіна Маргарита Михайлівна
аспірант кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Державний біотехнологічний університет, м. Харків.

ЦИФРОВІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

Анотація. Обґрунтовується необхідність цифрової трансформації управління фінансовою безпекою підприємств торгівлі та формування механізму її забезпечення. Визначено етапи цифровізації системи управління торговельними підприємством. Ідентифіковано передумови ефективного розв'язання проблеми цифровізації механізму формування фінансової безпеки підприємств торгівлі.

Ключові слова. Фінансова безпека, підприємство торгівлі, управління, механізм, цифрова трансформація.

Цифрова трансформація є природним продовженням сучасних тенденцій поширення і посилення впливу цифрових технологій на всі сторони життя суспільства, каталізатором фундаментальних змін в підходах до управління, корпоративної культури, зовнішніх комунікаціях, та провідним драйвером розбудови цифрової екосистеми торговельного підприємства. Ефективність формування останньої потребує ідентифікації технологій та інструментів діджиталу, обґрунтування етапів цифрової трансформації управління та формування механізму забезпечення фінансової безпеки підприємств торгівлі.

Найбільш ефективною технологією цифрової трансформації управління підприємством згідно [1-3] є прикладний штучний інтелект, що базується на інструментах великих даних, і дозволяє здійснювати візуалізацію, наскрізне планування, моделювання та корегування менеджменту бізнес-процесів в режимі реального часу. Крім цього, ця технологія, інтегруючись з аналітичними додатками та сервісами для роботи з інтелектуальними пристроями, гібридними мережами та іншими компонентами цифрового світу, дозволяє оптимізувати інфраструктуру управління бізнес-процесами та надає можливість формувати цифрові платформи для накопичення інформації, її аналітичної обробки та передачі для прийняття рішень.

Модернізацію системи управління підприємством торгівлі та переведення її у «цифру» доцільно здійснювати поетапно:

1 етап – «Побудова системи комунікацій з клієнтами» (розуміння, аналітика, відстеження клієнтського досвіду) із залученням таких інструментів як: мобільні додатки; програми обслуговування; портали; чат-боти; аналітика клієнтського досвіду;

2 етап – «Формування сучасної корпоративної культури» (впровадження нових технологій, процесів та навичок) через застосування інструментарію креативного та критичного мислення; принципів Agile; мобільності тощо;

3 етап – «Оптимізація бізнес-процесів та формування ефективної операційної моделі» (впровадження нових систем, перебудова інфраструктури, модернізація бізнес-додатків і процесів) на підставі таких інструментів як: візуалізація даних та аналітика у реальному часі; HR та B2E програми; складне галузеве програмне забезпечення;

4 етап – «Оновлення існуючої або формування нової бізнес-моделі» (створення нового продукту; перебудова логістики; зміна підходів до власного позиціонування тощо) із залученням таких інструментів як: нові моделі монетизації; нові продукти/сервіси; сучасні цифрові процеси;

Для комплексного вирішення завдань цифровізації механізму формування фінансової безпеки підприємств торгівлі необхідно:

- здійснити моніторинг нових технологій та оцінити можливості цифрової адаптації важелів та інструментів управлінського впливу на забезпечення фінансової безпеки підприємства;

- визначити пріоритетні напрями цифрової трансформації бізнес-процесів та розробити відповідні заходи щодо їх реалізації на кожному з етапів управлінського циклу;

- мінімізувати обмеження (фінансові, правові, технічні, технологічні, кадрові, екологічні, інфраструктурні, безпекові тощо) і ризики формування ділових взаємовідносин зі стейкхолдерами за одночасного розширення можливостей впливу на бізнес-процеси в режиму реального часу;

- забезпечити інтеграцію цифрових ініціатив, орієнтованих на перспективу отримання позитивного ефекту, і розробку стратегії цифровізації механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства;

- оцінити можливий ефект цифровізації, здійснити корегування обраної стратегії та визначити пріоритети на майбутнє.

Інструментальну основу прикладної моделі цифровізації механізму формування фінансової безпеки підприємств торгівлі складають вільно поширюваний інформаційний контент (соціальні мережі, ресурси Інтернет, інформація ринків тощо), власні бази даних (зокрема, клієнтська база), відкрите програмне забезпечення інформаційної системи управління бізнес-процесами яка реалізує технологію інтеграції даних та цифрових додатків.

На завершення зазначимо, що цифрова трансформація механізму формування фінансової безпеки торговельних підприємств потребує чіткої цільової орієнтації, формалізації у стратегії та плані дій й реалізації командою фахівців, що володіють необхідними компетенціями та навичками. Тому подальші наукові пошуки орієнтовано на вирішення зазначених питань.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Krutova A., Kashchena N., Chmil H. Enterprises' economic activity stimulation as a driver of national economy sustainable development. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2020. Вип. 1 (31). С. 162–173.

2. Davydova O., Kashchena N., Staverska T., Chmil H. Sustainable development of enterprises with digitalization of the economic management. *International Journal of Advanced Science and Technology*. 2020. Vol. 29. No. 8s. Pp. 2370–2378.

3. Davydova O., Kashchena N., Staverska T., Chmil H. Digitalization of economic activity management and sustainable enterprise's development. *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering*. 2019. Vol. 8. Issue 3C. Pp. 195–200. <https://doi.org/10.35940/ijrte.c1033.1183c19>